

**NACZELNY DYREKTOR
ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH**
*Centralna Komisja
Archiwalnej Oceny Dokumentacji*

DKN.0040.7.2018

**Program działania
Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji
kadencji 2018-2020**

Komisja będzie realizować zadania wskazane w § 3 zarządzenia nr 35 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 3 kwietnia 2018 r. w sprawie powołania oraz zakresu i trybu działania Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji, dalej zwana Komisją.

Kluczowym zadaniem Komisji będzie opracowanie kryteriów wartościowania tzw. dokumentacji masowej - częściowo jako kontynuacja Programu działania Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji kadencji 2012-2016 oraz Programu działania Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji na lata 2016-2020. Ponadto podjęte zostaną prace z zakresu metodyki kształtowania narodowego zasobu archiwalnego.

1. W zakresie *inicjowania i prowadzenia działań w zakresie opracowania i doskonalenia zasad kształtowania narodowego zasobu archiwalnego, w tym w zakresie nadzoru nad narodowym zasobem archiwalnym* podjęte zostaną prace nad:

- opracowaniem zasad/wytycznych postępowania dla archiwów państwowych w przypadku likwidacji państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych nieustalonych jako wytwarzające materiały archiwalne oraz jednostek niepaństwowych i niesamorządowych,
- wypracowaniem wytycznych dotyczących ekspertyz archiwalnych.

Ze względu na brak szczegółowych regulacji sposób działania archiwów państwowych w wyżej wymienionym zakresie jest niejednolity. Komisja podejmie działania w celu określenia sposobu postępowania archiwów państwowych w przypadku likwidacji jednostek nieobjętych tzw. nadzorem archiwalnym. Komisja zajmie się także wskazaniem niezbędnych elementów dokumentów wytwarzanych w ramach czynności służbowych np. notatek z ekspertyz archiwalnych, przy pozostawieniu części elementów niedookreślonych, ze względu na konieczność uwzględnienia specyfiki poszczególnych rodzajów spraw oraz okoliczności faktycznych.

Ponadto Komisja podejmie prace dotyczące wypracowania rekomendacji w zakresie zasad nadzoru nad dokumentacją wytwarzaną przez archiwa państwowe. Archiwa państwowe realizując zadania z zakresu nadzoru archiwalnego wobec dokumentacji wytwarzanej przez nie, w szczególności w zakresie wydawania zgód na brakowanie dokumentacji niearchiwalnej, procedury przyjmowania materiałów archiwalnych oraz przeprowadzania kontroli postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną znajdują się w sytuacji szczególnej, z jednej strony prowadząc postępowanie, z drugiej będąc jego stroną. Celem Komisji jest wypracowanie rekomendacji dotyczących uregulowania zasad nadzoru nad dokumentacją wytwarzaną przez archiwa państwowe, możliwych do wykorzystania przez NDAP przy nowelizacji przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

2. W zakresie *weryfikacji i opiniowania w zakresie obowiązujących decyzji i zarządzeń Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, w tym zgłaszanie koniecznych zmian do tych przepisów* prace Komisji obejmą opiniowanie aktów prawnych Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w obszarze kształtowania zasobu archiwalnego. Ponadto w wypadku stwierdzenia w toku pozostałych prac Komisji konieczności zmian aktów normatywnych Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych Komisja będzie zgłaszać takie postulaty.

3. W zakresie *zadań opracowywanie i przedstawienie Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych kryteriów:*

a) *archiwalnej oceny dokumentacji,*

b) *ustalania materiałów archiwalnych wchodzących do państwowego zasobu archiwalnego,*

c) *ustalania materiałów archiwalnych wchodzących do niepaństwowego zasobu archiwalnego,*

d) *selekcji wytwórców materiałów archiwalnych*

oraz *opracowywanie i przedstawianie Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych wniosków i opinii w zakresie wartościowania dokumentacji znajdującej się w:*

a) *archiwach państwowych, w tym wspieranie w szczególnie uzasadnionych przypadkach archiwów państwowych w procesie brakowania dokumentacji z zasobu własnego,*

b) *w organach państwowych, państwowych jednostkach organizacyjnych, organach jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostkach organizacyjnych,*

c) *w organach i jednostkach organizacyjnych ze sfery niepaństwowego zasobu archiwalnego*
Komisja podejmie prace nad:

- wypracowaniem kryteriów wartościowania dla wybranych rodzajów jednorodnej i masowej dokumentacji oraz weryfikacji dotychczas stosowanych kryteriów:

- dokumentacji projektów unijnych,

- dokumentacji medycznej,

- dokumentacji kierowców i pojazdów,

- akt osobowych studentów oraz prac dyplomowych z okresu ich gromadzenia w osobnych zbiorach.

Archiwa państwowe w ramach działalności z zakresu kształtowania narodowego zasobu archiwalnego coraz częściej spotykają się z problemem wartościowania ww. dokumentacji. W ramach realizacji zadania przewiduje się przeprowadzenie analizy zasad selekcji ww. rodzajów dokumentacji przez archiwa państwowe i wypracowanie kryteriów wartościowania.

Ponadto, w przypadku skutecznego zakończenia prac dotyczących ww. rodzajów dokumentacji, Komisja dokona analizy zasad wartościowania dokumentacji przebiegu nauczania szkół.

4. W zakresie zadań *opracowywanie i przedstawianie Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych wniosków, opinii i analiz w zakresie gromadzenia materiałów archiwalnych oraz rozpatrywanie i opiniowanie innych spraw z zakresu działania Komisji wniesionych do Komisji* Komisja będzie realizować zadania związane z bieżącym załatwianiem spraw skierowanych do Komisji.

„Program działania Centralnej Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji kadencji 2018-2020” został przyjęty przez Komisję na posiedzeniu w dniu 26 czerwca 2018 r., znak: DKN.0040.6.2018.